

#odgojiteljnjieteta

Obrazovanje - pravo, a ne dar!

TEMELJNO PRAVO DJETETA, A NE DAR
KOJI NEKA DRŽAVA MOŽE I NE MORA DATI

Sufinancira
Europska unija

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

UDRUGA SIDRO
odgovorni za zaštitu prava djeteta u dječjem vrtiću

PRAVO NA JEDNAKO DOSTUPNO OBRAZOVANJE
USTAVNO JE PRAVO SVAKOG ČOVJEKA, A PRVA
STEPENICA FORMALNOG ODGOJA I
OBRAZOVANJA JE

DJEČJI VRTIĆ.

SADRŽAJ

1. Udruga SIDRO - djelovanje i rezultati
2. O projektu "Obrazovanje - pravo, a ne dar!"
3. Projektne aktivnosti
  - 3.1. Forum građana Zagreb
  - 3.2. Okrugli stol Rijeka
  - 3.3. Forum građana Osijek
  - 3.4. Forum građana Split
  - 3.5. Okrugli stol Zagreb
  - 3.6. Forum građana Rijeka
4. Istraživanje percepcije javnosti o važnosti RPOO
5. Javna kampanja
6. Izmjene propisa kao rezultat provedenih aktivnosti
7. Zahvala suradnicima
8. ZAKLJUČAK I PREPORUKE
9. IMPRESSUM

1. Udruga SIDRO - djelovanje i rezultati

Udruga SIDRO danas je najveća strukovna udruga primarno odgojitelja i okuplja više od 35 tisuća osoba povezanih s ranim i predškolskim odgojem i obrazovanjem. Godine 2020. okupilo se nekoliko entuzijasta koji su pokrenuli prvo inicijativu, zatim smo u travnju 2021. osnovali i istoimenu udrugu SIDRO - odgojitelji u zaštiti prava djeteta u dječjem vrtiću. Udruga djeluje na području cijele Hrvatske, ima ogranke u Zagrebu, Osijeku i Puli, redovno aktivnih 30-tak volontera, a po potrebi u timove okuplja i do 100 volontera u određenim aktivnostima.

U jesen 2021. prijavili smo se prvi puta na javni poziv Fonda za aktivno građanstvo u Hrvatskoj (ACF - Active Citizens Fund) kojim upravlja hrvatski konzorcij (Zaklada Solidarna, Zaklada Slagalica i Udruga SMART) te uspješno ostvarili podršku za provedbu našeg prvog projekta Zakon za jednakost. Bila je to hitna akcija kojom smo uspješno spriječili ukidanje odredbi Državnog pedagoškog standarda i utjecali na donošenje kvalitetnijeg Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju. Uz brojne izmjene u području zapošljavanja, organizacije i vrednovanja rada i suzbijanja diskriminacije djece pri upisu u vrtiće, najznačajnije postignuće je prihvaćanje dijela naših predloženih amandmana koji se odnose na otvaranje mogućnosti za sudjelovanje države u financiranju vrtića. Uvođenjem članka 50. a u Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju, država je pristala sufinancirati projekte izgradnje vrtića koje osnivači ne mogu sami dovršiti, te Uredbom usmjeriti sredstva iz državnog proračuna svim osnivačima vrtića u svrhu fiskalne održivosti. Modelom koji je Vlada RH izabrala nismo zadovoljni, no valja priznati kako je uspjeh ovog projekta izniman već samim time što se otvara prostor za uključivanje države u financiranje prve stepenice formalnog odgoja i obrazovanja..

Godina 2022. donijela je logičan nastavak prvog projekta, na još jednom pozivu ACF-a uspješno smo prijavili projekt **Za jednak start svakom djetetu**, u kojem smo fokus usmjerili na podršku djeci s teškoćama, njihovim odgojiteljima i roditeljima, provodeći istovremeno javnu kampanju podizanja svijesti o izazovima djece s razvojnim i zdravstvenim teškoćama, edukacije odgojitelja i roditelja i zagovarajući izmjene zakonskog okvira kako bi se svakom djetetu

pružila pravodobna i odgovarajuća podrška u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Godinu dana kasnije, imali smo pravednije Pravilnike o upisima u vrtiće, veće uključivanje djece s teškoćama u vrtiće, snažnije odgojitelje, upućenije roditelje, i brojne osnivače koji su u svoje strategije razvoja RPOO uvrstili i pitanja prava djece s teškoćama. Primjer donošenja strateškog plana za podršku djeci s teškoćama može se vidjeti u djelovanju pojedinih gradova, primjerice Grad Zagreb ističe povećanu skrb o djeci s TUR.

Krajem 2023. intenzivno smo se bavili pripremom novih projekata, koje smo uspješno prijavili na novi program podrške Europske unije, **CERV - Citizens, Equality, Rights and Values**, kroz program **Impact4Values** kojim upravlja hrvatsko slovenski konzorcij u sastavu Zaklada Slagalica, Zaklada Solidarna i CNVOS te Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, i u 2024. započeo je ovaj važan projekt, **Obrazovanje - pravo, a ne dar**. O njemu ćemo detaljno govoriti u nastavku ove publikacije.

Istovremeno, uspješno smo ostvarili **institucionalnu podršku Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva**, čiji smo korisnici sada drugu godinu zaredom. To nam je donijelo mogućnost zapošljavanja radnika na poslovima administracije, koja je naše volontere značajno opterećivala i nisu se stizali baviti onim zbog čega smo osnovali udrugu - savjetovanjem, podrškom, edukacijama i praćenjem provedbe propisa. Zapošljavanjem tri osobe na poslove programske i projektne administracije, brojnim edukacijama, treninzima i mentoriranjem, ojačali smo naše kapacitete i hrabro zakoračili u nove projekte

U srpnju 2024. uspješno smo ostvarili podršku iz programa **CERV PROTEUS**, kojim u Hrvatskoj upravlja CERANEO - centar za razvoj neprofitnih organizacija, i u suradnji s Dječjim vrtićem "Cvrčak" u Virovitici proveli izvrstan pilot projekt **Poticanje umova darovite djece - podrška darovitoj djeci i njihovim obiteljima**. Rezultat je iznjedrio 12 darovite djece koja danas imaju kvalitetnu stručnu podršku u razvoju svojih visokih potencijala. U suradnji s pojedinim dječjim vrtićima razmatramo mogućnost da se ovakav projekt i ovakav način podrške darovitoj i potencijalno darovitoj djeci proširi i uvede u vrtiće u drugim dijelovima Hrvatske, jer je evidentno kako izostaje podrška djeci ove kategorije. Hoće li se to dogoditi, ovisi o razumijevanju i sustavu vrijednosti onih koji donose odluke. U lipnju 2025. pozvani smo sudjelovati na završnoj konferenciji programa PROTEUS i predstaviti svoj rad i rezultate, sve u cilju razmjene znanja i iskustava.

Jesen 2024. donijela je nove potrebe i nove prilike. Neslužbene najave o interesu Ministarstva demografije i useljeničtva o preuzimanju upravljanja predškolskim ustanovama kao o pronatalitetnoj mjeri koju bi se imalo promatrati kroz prizmu demografske revitalizacije, zahtijevale su brzu reakciju. Na javnom pozivu programa Impact4Values za provedbu akcija obrane europskih vrijednosti, podržan je naš projekt **Vrtić - prva stepenica obrazovanja, ne politički poligon**, u okviru kojeg smo u suradnji s brojnim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave proveli veliko istraživanje o troškovima RPOO i njihovom utjecaju na proračune osnivača. Temeljem tih podataka, uz sudjelovanje i podršku 66 gradova i općina svih kategorija, izradili smo *Prijedlog izmjene modela financiranja vrtića*, te ga u ožujku 2025. uputili Vladi Republike Hrvatske, Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mladih i Ministarstvu demografije i useljeničtva. Istovremeno, proveli smo istraživanje percepcije javnosti o ulozi i važnosti programa ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, proveli javnu kampanju podizanja svijesti građana o problemima u dječjim vrtićima i uspješno organizirali veliki prosvjed odgojitelja i zaposlenika u predškolskom sustavu, sve uz podršku roditelja.

Rezultat tog projekta koji još traje vidljiv je već sada - vrtići su i dalje u nadležnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih, gdje i pripadaju, to Ministarstvo izrazilo je javnu podršku odgojiteljima u smislu obveze provedbe svih propisa, posebice odredbi o obračunu plaća u vrtićima i odredbama Državnog pedagoškog standarda, a Ministar obrazovanja dao je javnu potvrdu o tome kako Vlada RH raspravlja i razgovara o našem prijedlogu modela financiranja, kojim se traži sudjelovanje države u financiranju plaća zaposlenih u svim vrtićima u Hrvatskoj.

Kroz čitavo vrijeme djelovanja, naša organizacija redovito je pozivana na brojna sudjelovanja, izlaganja, predstavljanje rezultata i načina rada, čemu se rado odazivamo. Prijenos znanja kroz predavanja, radionice, webinare, sudjelovanje na međunarodnim konferencijama, gostovanju u zemlji i inozemstvu, pokazatelj su da je naš rad prepoznat. Brojne ostvarene suradnje, poput članstva u *Mreži cjeloživotnog učenja*, *GOOD inicijativi*, *Mreži udruga za prava djece* formiranoj od 18 udruga koje rade s djecom i za djecu, ili onih kojih smo upravo mi osnovali, primjerice jedinstvena *Inicijativa strukovnih udruga i sindikata za bolji RPOO*, ili *Inicijativa za jednak start svakom djetetu* koju čini 13 udruga koje rade s djecom s teškoćama, dodatno nas motiviraju da okupljamo, surađujemo i zajedno činimo razliku. Neke od važnih suradnji, sudjelovanja i događanja, možete pogledati skeniranjem kodova na sljedećoj stranici. Posebno smo ponosni na uključenost u izradi europskog izvješća organizacije EUROCHILD koja okuplja 244 članice u 42 zemlje, zatim godišnjeg izvješća o stanju ljudskih prava u Hrvatskoj, kao i sudjelovanje u izradi Nacionalne strategije za ranu intervenciju na poziv Ministarstva zdravstva i UNICEF-a, te činjenicu da Nacionalna strategija za razvoj obrazovanja u poglavlju RPOO sadrži sve ono što ističemo godinama, uključujući i naš tipfeler.

Sva naša iskustva dovela su nas do novog, šestog po redu europskog projekta, ovoga puta prekogranične suradnje naziva **Učimo zajedno - kako nevladine organizacije mogu mijenjati zakonodavstvo**, u okviru kojeg partnerima iz Slovenije, Zavod ZON.si prenosimo stečeno praktično i teorijsko znanje i iskustva u području zagovaranja.

To je još jedan projekt podržan iz programa CERV Impact4Values, koji je upravo u tijeku i od kojeg očekujemo značajne rezultate. Osim razmjene iskustava, cilj projekta je ojačati kapacitete obje organizacije i uspostaviti dugoročnu suradnju.

DIO AKTIVNOSTI UDRUGE

**STANJE LJUDSKIH
PRAVA 2022.**

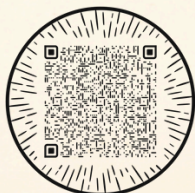
**INICIJATIVA UDRUGA ZA
JEDNAK START**

**KONFERENCIJA
ACF U LITVI**

**PREDSTAVNICI
NORVEŠKE U
POSJETU**

**ZAVRŠNA ACF
KONFERENCIJA
U ZAGREBU**

**KONFERENCIJA
ZAGREB - Filozofski
fakultet i ENEA**

**FESTIVAL
MIŠLJENJA
ESTONIJA**

**ZAŠTITA TRUDNIH
RADNICA**

**RADNA SKUPINA -
NACIONALNI
KURIKULUM PREDŠKOLE**

**ČASOPIS DIJETE,
VRTIĆ, OBITELJ**

**DISKRIMINACIJA ŽENA U
SUSTAVU RPOO**

**IZMJENA MODELA
FINANCIRANJA VRTIĆA**

2. O projektu OBRAZOVANJE - PRAVO, A NE DAR”

Cilj ovog projekta, nastavno na sve naše ranije aktivnosti, bio je podići svijest javnosti o važnosti i vrijednosti ranog uključivanja djece u prvu stepenicu obrazovanja i potaknuti promjene u donošenju kvalitetnih nacionalnih i lokalnih propisa koji će osigurati jednakost u pristupu i kvaliteti dječjih vrtića svakom djetetu u Hrvatskoj. Nizom aktivnosti - istraživanjem percepcije javnosti, forumima građana, okruglim stolovima, javnim kampanjama, završnom konferencijom i stručnim preporukama donositeljima odluka (policy brief) - pokušalo se utjecati na donošenje kvalitetnijih nacionalnih i lokalnih propisa.

Projekt je započeo u siječnju 2024. godine, financijski je podržan iz programa Impact4Values, CERV, u vrijednosti od 29.990,00 eura, i već u prva tri mjeseca provedbe u potpunosti je opravdao dobivenu financijsku podršku te pokazao kako je kvalitetan, pravovremen, relevantan, učinkovit i ostavlja velik doprinos kvaliteti sustava RPOO-a. U projektne aktivnosti provedene diljem Hrvatske željeli smo uključiti sve dionike u sustavu: predstavnike Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih, Agencije za odgoj i obrazovanje, Sveučilišta i Učiteljskih fakulteta, predstavnike udruga odgojitelja, predstavnike jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravobraniteljicu za djecu, pravobranitelja za osobe s invaliditetom, predstavnike akademske zajednice, sindikata, odgojitelje, studente, roditelje i zainteresiranu javnost te predstavnike svih medija.

Provedene su brojne raznovrsne aktivnosti, od kojih je svaka utjecala na konačan uspjeh projekta. Neke aktivnosti odvijale su se istovremeno, dok su neke logično i povezano slijedile jedna iza druge.

3. Projektne aktivnosti

3.1. FORUM GRAĐANA ZAGREB Novinarski dom, 25. ožujka 2024.

Forum građana u Zagrebu okupio je izvrsne izlagače koji su u dvosatnoj raspravi otvorili mnoge važne teme, u čemu su im se vrlo aktivno priključili zainteresirani građani, iznoseći svoja promišljanja, upite i izazove.

Uvažavajući obveze Republike Hrvatske da dosegne europski standard od 97% uključenosti djece u predškolske ustanove (trenutno smo, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, DZSRH, srpanj 2023. na nešto više od 60%) te iznimno velik nedostatak smještajnih i kadrovskih kapaciteta, jasno je kako pred svima nama stoji velik izazov. Od ukupnog broja zaposlenih na poslovima odgojitelja, ovisno o regionalnim razlikama, 20 – 30% čine nestručne zamjene, odnosno osobe bez potrebne vrste obrazovanja. Zbog zahtjevnih uvjeta rada, čestog nepoštivanja zakonskih propisa, loših materijalnih prava i općenito lošeg odnosa prema nositeljima odgojno obrazovnih procesa u vrtićima, zanimanje odgojitelja predškolske djece postaje neprivačno. Interes za obrazovanje novih odgojitelja je sve manji, a nakon završenog studija, mnogi donose odluku ne raditi u struci. Podsjećamo kako se prema studiji Ministarstva znanosti i obrazovanja, "Ažurirana procjena kvantitativnih potreba za obrazovanjem i zapošljavanjem odgojitelja u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja", objavljenoj u studenom 2023., procjenjuje da će nam do 2030. godine nedostajati 7.002 odgojitelja, temeljeno na sada postojećim smještajnim kapacitetima. Pod pretpostavkom da će se ulaganja i gradnja novih vrtića nastaviti, tu broju valja razmjerno uvećati.

Prema preporukama iz godišnjih izvješća o radu iz Ureda pravobraniteljice za ravnopravnost spolova posebna pažnja se posvećuje pitanju demografske politike, a sve s ciljem povećanja vrtićkih kapaciteta i njihove dostupnosti. U kontekstu povećanja atraktivnosti profesije, na koju su izlagači/ice ukazali, savjetnica se osvrnula i na rodnu segregaciju u području predškolskog odgoja i obrazovanja s obzirom na to kako su na radnim mjestima odgajatelja muškarci konstantno zaposleni u udjelu od svega 1%.

Iz Mreže udruga za zaštitu prava djece, ukazuju i na potrebu pružanja odgovarajuće podrške obiteljima i roditeljstvu u cijelosti, posebno ističući obitelji u socijalnom riziku i riziku od siromaštva, a među pitanjima roditelja posebno se istaklo pitanje diskriminacije djece državljana RH, koja su rođena i žive na području Grada Zagreba, a čiji je jedan roditelj strani državljanin. Nažalost, sve dok se ne ostvari dostatno povećanje smještajnih i kadrovskih kapaciteta, nemoguće je ukinuti neku vrstu selektivnog postupka pri upisima u vrtić. U tom smislu udruga SIDRO ulaže napore da se što je moguće bolje kreiraju lokalni propisi, kako bi se izbjegla otvorena diskriminacija djece po bilo kojoj osnovi.

3.2. OKRUGLI STOL U RIJECI Hotel Continental, 12. travnja 2024.

Cilj ovog okupljanja stručne zajednice nije bio još jednom ponoviti sve već detektirane izazove u sustavu RPOO, već uspostaviti dijalog i raspravu o različitim perspektivama. Štoviše, učiniti to iz pozicije svakog pojedinog dionika sustava kako bismo zajednički pokušali dati odgovore na tri ključna područja koja držimo da je u ovom trenutku nužno prioritarno rješavati, a to su:

1. Nedostatak stručnih kadrova u RPOO-u, s naglaskom na odgojitelje
2. Smještajni i kadrovski kapaciteti predškolskih ustanova
3. Zakonodavni okvir koji se odnosi na dionike sustava RPOO

Uvijek aktualne teme iznjedrile su brojne prijedloge kojima je prethodila duga kvalitetna rasprava svih prisutnih. Predlaže se da Fakulteti razmotre mogućnost da studenti 3. godine preddiplomskog studija RPOO-a krenu s više prakse koja bi bila ugovorena i u nekom omjeru financirana od poslodavaca. S obzirom da je zakonito zapošljavati nestručne zamjene, nema zapreke da bi se zaposlili i studenti.

Kao primjer vrlo dobre inozemne prakse predlaže se da buduće odgojitelje obrazuju stručnjaci profesionalci koji uz akademske uvjete imaju i iskustva u sustavu ranog i predškolskog odgoja kao odgojitelji i izvrsni praktičari. Kao potpora sustavu predlaže se snažnije stipendiranje studenata uz određene uvjete, a kao dobar primjer ističe se državna A stipendija. Primijećeno je kako studenti koji idu direktno na diplomski studij (odmah po završetku prijediplomskog), do ulaska na tržište rada dijelom zaborave metodičke predmete te se predlaže da diplomski studij bude samo izvanredan, a kao uvjet upisa na izvanredni diplomski studij predlaže se prethodno tri godine rada u struci kako bi se već stečene kompetencije mogle nadograditi. Uočene su značajne razlike u znanju i kompetencijama, koje pripravnici iskazuju na početku rada, što se pripisuje velikim kurikulumnim razlikama u programima fakulteta. Skreće se pozornost na potrebu izjednačavanja programa. Tada bi bilo manje važno gdje stručni kadar nastavlja svoj rad i napredovanje, što bi donijelo veću jednakost u pristupu radu.

Unatoč svjesnosti o velikom izazovu deficita stručnih odgojitelja, udruga SIDRO nije sklona podržati uvođenje licenciranih danih u sustav. S tim se stavom slaže i većina drugih sudionika.

Prisutnim ravnateljima veliki izazov predstavlja ograničavajući broj ugovora na određeno, dok osnivači izričito odbijaju sklapati ugovore o radu na neodređeno. Predlaže se zapošljavanje na neodređeno većeg broja stručnjaka od onog uobičajenog - dva odgojitelja u skupini. Taj je prijedlog Udruge SIDRO isticala resornom Ministarstvu još 2021., argumentirajući kako bi se tako istovremeno odgovorilo na mnoge izazove u praksi. Nesigurnost zaposlenja, kontinuirano javljanje na natječajne, nemogućnost obavljanja pripravničkog stažiranja, stalni stres, uvjeti rada, razlozi su zbog kojih odgojitelji napuštaju struku.

Jedan od razloga odlaska iz struke jest neminovno utjecaj teških uvjeta rada na fizičko i psihičko zdravlje odgojitelja te takozvano "izgaranje na poslu". Iako je zakonom propisana obveza nadzora zdravlja zaposlenih u dječjim vrtićima, taj se nadzor obavlja *pro forme*. Povlači se paralela između dobrobiti stručnog kadra i dobrobiti djeteta. Razni su dakle čimbenici koji dovode do odljeva iz struke. Iako nije jedini, možda niti primaran, jedan od razloga odlaska odgojitelja iz struke nedvojbeno jesu i lošiji materijalni uvjeti, odnosno nepoštivanje zakonom propisanih parametara za obračun plaće u dječjim vrtićima. Iznimno velika odgovornost odgojitelja (odgovornost za dvadesetak i više djece jasličke ili vrtičke dobi), u otežanim radnim uvjetima (prekobrojnost, specifičnost upravljanja ustanovom, upravljanje ovisno o političkim opcijama osnivača, nedostatna ulaganja u RPOO...), Zakonom jasno uređene i propisane plaće koje se u praksi osporavaju i odlukom osnivača ne prihvaćaju, i u konačnici, nekažnjeno ne isplaćuju – sve to dovodi do opravdane ogorčenosti koja motivira na odlazak.

Predlaže se snažnija podrška prvoj stepenici obrazovanja s adrese državnog proračuna – veća ulaganja u RPOO, neovisni, pravovremeni nadzor nad radom ustanova i poštivanjem propisa te pravovremene i primjerene sankcije, adresirane na stvarno odgovorne.

Iz Ureda pravobraniteljice za djecu potvrđuju se statistički najčešće pritužbe: nedostatak kapaciteta za svu djecu, diskriminatorni uvjeti upisa te nedostatak stručnog kadra, neekipiranost stručnog tima. Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju, na snazi od 28. svibnja 2022. u ovom obliku, donosi niz izazova kako u samom njegovom shvaćanju, tako i u provedbi u praksi. Iako se svi nazočni slažu kako je u ovom trenutku nemoguće odjednom ukinuti odredbu o mogućnosti zapošljavanja nestručnih zamjena, nedvojbeno je taj korak nužan. Prisutni ističu činjenicu da, govoreći o radu s djecom i općenito obrazovanju, što je mlađa dob djeteta, trebaju nam veće kompetencije. Stoga je potpuno nerazumljivo da se rad s djecom rane i predškolske dobi prepustio osobama bez minimuma nužnog obrazovanja iz ovoga područja.

Preporuke su svakako izmjene Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju te brisanje odredbe o zapošljavanju nestručnih kadrova, uz duži prijelazni rok, uvođenje jasnije odredbe o zapošljavanju većeg broja stručnih kadrova, uz moguće stupnjevanje poslova/obrazovnih uvjeta. Preporuča se izmjenama Zakona otvoriti mogućnost jasnije definiranog uvođenja mobilnih timova sustručnjaka (pedagog, psiholog, logoped, edukacijski rehabilitator...). Moguće na način da se potreba za nekim stručnjakom dostavlja Ministarstvu znanosti i obrazovanja, koje sredstva i stručni kadar usmjerava tamo gdje u zajednici postoji potreba, koju sama jedinica lokalne samouprave nije uspjela zadovoljiti. U tom smislu, moguće uključiti i privatni sektor, uz argumentaciju kako se tržišnim natjecanjem podiže kvaliteta i izbor najkvalitetnijeg kadra. Status odgojitelja ojačati putem obrazovanja na razini magisterija i doktorata, a izmjenama Zakona omogućiti preuzimanje dijela poslova stručnih suradnika. Pojedine poslove stručnih suradnika koje mogu obavljati visokoobrazovani odgojitelji definirati kroz jasan zakonodavni okvir.

3.3. FORUM GRAĐANA OSIJEK Fakultet agrobiotehničkih znanosti Sveučilišta u Osijeku, 17. svibnja 2024.

Budući da Udruga Sidro djeluje na području cijele Republike Hrvatske, nastojali smo naše aktivnosti održati u različitim dijelovima zemlje i pružiti priliku dionicima sustava RPOO-a u svim našim regijama da se uključe u rasprave, iznesu svoja razmišljanja, prijedloge, ali i specifične izazove s kojima se susreću u svom (g)radu. Forum građana u Osijeku okupio je tako izvrsne stručnjake, istaknute znanstvenike, predstavnike osnivača, ravnatelje, odgojitelje, i roditelje, građane Slavonije i Baranje, koji su na svoj način doprinijeli diskusiji.

Glavna tema bio je još jednom naglasak na ključne izazove poput nedostatka stručnih kadrova, izazove u radu odgojitelje, problem nedostatnih smještajnih kapaciteta predškolskih ustanova te nepoštivanja zakonskih okvira, uključujući Zakon o radu, Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju, Državni pedagoški standard, Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

Posebnu pažnju u trenutku održavanja ovoga skupa izazvao je prijedlog Nacionalnog kurikuluma predškole, a na koji su struka i akademska zajednica okupljeni u neformalnu radnu skupinu udruge SIDRO, odmah po izlasku prijedloga izrazile snažan otpor, budući da bi predloženi dokument uveo promjene koje bi mogle ozbiljno narušiti temelje visoke kvalitete ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj.

Čini se da je zasad otpor urodio plodom, budući da su predlagatelji, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih te Vlada Republike Hrvatske, zaustavili donošenje ovoga akta. Nedvojbeno, jedan od ciljeva ovoga projekta je donošenje kvalitetnih propisa na lokalnoj i nacionalnoj razini, zbog čega je neformalna radna skupina izradila niz argumentacija kojima se apelira na nedostatke predloženog akta te potrebu da se u izradu tako važnog dokumenta uključi prepoznate stručnjake prakse i teorije ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

3.4. FORUM GRAĐANA SPLIT Filozofski fakultet u Splitu, 27. rujna 2025.

Na samom početku, svi nazočni dionici iz svijeta RPOO-a, magistri predškolskog odgoja, predavači, predstavnici akademske zajednice, ravnatelji i studenti, ali i predstavnici osnivača, složili su se kako je sustav RPOO-a, prva stepenica formalnog obrazovanja, godinama sustavno bio zanemaren.

Ukazano je na činjenicu kako nedostatak stručnjaka koji bi radili s djecom nedvojbeno dovodi i do određenih utjecaja na spremnost djece za polazak u osnovnu školu. Značajno povećanje broja odgoda polaska u školu (u Splitu je u pedagoškoj godini 2024./2025. godine više od 400 djece dobilo odgodu), ponajviše zbog nesprenosti u smislu motoričkog razvoja, emocionalne i socijalne nesprenosti, problema u komunikaciji.

Prekobrojne skupine postaju još brojnije jer djeca produžuju za godinu ili čak dvije ostanak u vrtićima, sve je teže zadovoljiti potrebe djece u skupinama, sve više je nestručnih osoba zaposlenih na poslovima odgojitelja. Zbog velikih očekivanja, tražene visoke odgovornosti i teških uvjeta rada, sve češće stručni odgojitelji napuštaju struku.

Obrazovanje svakog djeteta u Hrvatskoj mora biti zadaća države, i u tom smislu nužno je učiniti izmjene modela financiranja dječjih vrtića na nacionalnoj razini. Ono što je sustavu nužno potrebno jesu veća materijalna ulaganja, poboljšanje uvjeta rada i boravka u vrtićima koja nedvojbeno mogu rezultirati zadržavanjem odgojitelja u struci.

Pojačana podrška zaposlenima u vrtićima, briga o njihovoj dobrobiti i zdravlju općenito, a posebice o mentalnom zdravlju, sasvim sigurno su nužni i neodgovorni. Sjajno izlaganje o zdravlju odgojitelja i svemu onom što utječe na njihovo zdravlje, kao i posljedica koje narušeno zdravlje odgojitelja ima na kvalitetu odgojno obrazovnog rada i posljedično cjelokupni razvoj djeteta, otvorilo je mnoga pitanja o kojima su nazočni vrlo aktivno razgovarali.

Udruga Sidro od strane grada Splita prepoznata je kao suradnik koji može pomoći u ostvarivanju kvalitetnijeg ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, a odgojitelji su pozvani da se jave, da budu glasnjiji u isticanju svoga rada i napora, kao i u ukazivanju na izazove s kojima se nose te zahtijevanju promjena.

3.5. OKRUGLI STOL ZAGREB Novinarski dom, 29. siječnja 2025.

Drugi Okrugli stol projekta "Obrazovanje – pravo, a ne dar", okupio je ključne dionike ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (RPOO). Iako su bili pozvani, predstavnici Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih nisu sudjelovali, što je dodatno istaknulo problem nedostatka institucionalne podrške sektoru.

Sustav bi mogao napredovati, ali samo uz jasno definiranu odgovornost i nadležnost u kreiranju obrazovnih politika. U Hrvatskoj se mogu prepoznati pozitivni aspekti predškolskog sustava, poput kvalitetnog kurikuluma, pedagoških standarda i stručnog kadra, ali potrebno se je ključno usmjeriti na učinkovitu implementaciju obrazovnih politika. Samo sustavan i sveobuhvatan pristup može osigurati ravnomjernu dostupnost i održivu kvalitetu predškolskog odgoja, omogućujući svim hrvatskim građanima jednaku priliku za rani i kvalitetan početak obrazovanja.

Jedno od gorućih pitanja kojima smo se bavili na ovom skupu, uz sve ranije rečeno, jest pokretanje i licenciranje programa prekvalifikacije učitelja primarnog obrazovanja, unatoč tome što malo tko u okviru stručne i akademske zajednice drži da je ova odluka Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih ispravno rješenje. Podsjetimo kako od svibnja 2022. kroz izmjene Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, postoji zakonska mogućnost za zapošljavanje učitelja razredne nastave u vrtićima uz obveznu prekvalifikaciju u roku od dvije godine od zapošljavanja. Ipak, prvi programi te neobične prekvalifikacije verificirani su krajem 2024. godine. Nastao je pravni vakuum u kojem su učitelji razredne nastave potpisali ugovore za rad u predškolskim ustanovama, ali nisu mogli u propisanom roku steći potrebnu prekvalifikaciju jer programi nisu formalno odobreni niti su visoka učilišta započela s njihovom provedbom. Ostaje vidjeti kako će se riješiti formalno pravni status učitelja koji rade u sustavu iako nisu uspjeli udovoljiti propisanim odredbama Zakona.

Ostaje nejasno i pitanje njihovoga statusa po završetku programa prekvalifikacije, no Ministarstvo mjesecima ne odgovara na naše upite. Hoće li učitelji s prekvalifikacijom imati jednak status kao odgojitelji sa završenim studijem RPOO, kakvo će zvanje steći tom prekvalifikacijom, i hoće li pri zapošljavanju na radno mjesto odgojitelja u prednosti ipak biti odgojitelji koji su svoje zvanje stekli na studiju RPOO, nije jasno.

Govorilo se na ovom skupu i o potrebi svojevrzne reforme Zakonodavnog okvira koji je, zaključuje se, previše fragmentiran i neusklađen s potrebama odgojitelja i djece. Određeni loši propisi ili izostanak istih, nedvojbeno ostavljaju prostor pitanju smislenosti, izvedivosti, učinkovitosti - tko donosi zakone, tko prati provedbu, tko procjenjuje, tko provjerava i tko i što sankcionira.

Neizostavna tema i ovoga skupa, svakako je bila odljev struke, a u prilog tome, koliko je poziv odgajatelja obezvrjeđen, govori i podatak iz međunarodnog istraživanja kako oko 30% studenata na studiju RPOO već tijekom studiranja znaju kako neće ostati raditi u struci. Potrebno je definiranje jasnih standarda zanimanja te osiguranje jedinstvene i transparentne politike obrazovanja odgojitelja, pojačana ulaganja u uvjete rada kako bi se zanimanje odgojitelja ponovno učinilo atraktivnim.

Govoreći o uključivanju države u financiranje dječjih vrtića, sustav fiskalnog poravnanja koji je Vlada odabrala kao državno sufinanciranje vrtića, evidentno nije dostatan, te se već sada pokazuje potreba za novim modelom financiranja i pojačanom intervencijom države u fiskalnim potrebama vrtića kako bi se došlo do standardizacije predškolskog obrazovanja - prve stepenice formalnog odgoja i obrazovanja, koja mora biti dostupno svakom djetetu, bez obzira na socioekonomski status, porijeklo, mjesto stanovanja, radni status roditelja, ili neke druge specifičnosti i potrebe.

3.6 FORUM GRAĐANA RIJEKA Dječja kuća, 20. ožujka 2025.

Ovaj riječki događaj zaključio je projektne aktivnosti foruma građana, objedinjujući sve dosad rečeno. U sadržajnoj raspravi, u regiji iz koje udruga Sidro zaprima ponajmanje pritužbi, sudjelovali su istaknuti predstavnici akademske zajednice, predavači s Učiteljskog fakulteta u Rijeci, zajedno sa studentima, predstavnici grada Rijeke kao osnivača, ravnatelj i sva tri gradska vrtića, savjetnica iz Ureda pravobraniteljice za djecu, predstavnici sindikata, kao i brojni odgojitelji, stručnjaci i praktičari u području ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

Nakon iznesenih vrlo zabrinjavajućih rezultata istraživanja percepcije javnosti o ulozi i važnosti vrtića koje je u sklopu ovoga projekta provela Udruga SIDRO - zabrinjavajuće velik broj ispitanika vrtiće vidi kao čuvališta, a značajan broj njih smatra da vrtići nemaju utjecaj na razvoj djece, zaključeno je kako smo kao društvo zaglibili u nekom tradicionalnom djetinjstvu koje kao takvo više ne postoji.

Unatoč naporima struke, odgojitelja praktičara, vidljivo smanjena kvaliteta uvjeta boravka i rada u vrtićima, učinila je svoje. Zakonskim odredbama kojima su otvorena vrata da na radnim mjestima odgajatelja mogu raditi i druge profesije, te njihovim sada učestalim primjenama, zanemarene su profesija i struka odgojitelja, a sustav RPOO-a bačen je na koljena. Ovakvo postupanje u odnosu na obrazovanje profesionalaca koji rade s najmlađima i najosjetljivijima, složili su se svi prisutni, RPOO-u je nanijelo samo veliku štetu.

Obrazovanje započinje u vrtiću, no iako Ustavom zajamčeno, brojnim međunarodnim i europskim aktima usmjereno, ono još uvijek nije jednako dostupno, priuštivo ni kvalitetno za svu djecu u Hrvatskoj. Izuzetak nije niti riječka regija. Europska unija prepoznaje rani i predškolski odgoj kao temeljno pravo, zbog čega je ključno kontinuirano osvještavanje javnosti i utjecaj na politike.

4. Istraživanje percepcije javnosti

U sklopu projekta stručnjaci i suradnici udruge Sidro pripremili su istraživanje kroz anketni upitnik, kojim se ispitivalo mišljenje šire javnosti o važnosti ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja i njegovom utjecaju na djecu u dobi od 0 do 7 godina. Cilj je bio utvrditi početne vrijednosti stavova građana, utvrditi na kojim pitanjima je potrebno intenzivnije raditi kako bi se utjecalo na bolju percepciju građana i njihovo ojačano razumijevanje značaja ranog uključivanja u formalne oblike odgoja i obrazovanja. Anketa se provodila od veljače do svibnja 2024. putem online obrasca u kojemu je sudjelovalo 566 ispitanika iz svih dijelova Hrvatske. Rezultati koje smo dobili, iako nisu iznenađenje, poražavajući su. U istraživanju je sudjelovalo 566 ispitanika iz 21 županije. Najviše ispitanika bilo je iz Grada Zagreba (29.9%), a većinski su se istraživanju odazvale žene (85.9%), raznolikog obrazovanja, zaposlenosti, uključenosti u područje ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

Više od polovice ispitanika (64.5%) misli da su dječji vrtići potrebni zbog zbrinjavanja djece dok roditelji rade, a njih 44.3% ne vidi vrtić kao obrazovnu ustanovu. 11.1% ispitanika se ne slaže s takvim promišljanjem. Pokazatelj je to da se dječji vrtić još uvijek ne gleda kao prva stepenica obrazovanja nego značajno više kao socijalna komponenta u društvu. Čak 17.3% ispitanika drži da se djeca u vrtiću samo igraju što potvrđuje prilično loše mišljenje javnosti o obrazovnoj vrijednosti vrtića. Pozitivno, a nesporno potaknuto i našim djelovanjem, čak 49.3% ispitanika su roditelji djeteta rane i predškolske dobi, što ukazuje na to da su roditelji vrlo uključeni u teme i pitanja obrazovanja svoje djece te pokazuju interes u ovakvim istraživanjima. Ipak, 16.4% ispitanika misli da se djeca u vrtiću ne obrazuju, 18.6% njih misli da djeca sve za školu nauče kod kuće, gotovo 20% ispitanika misli da vrtić nema velik utjecaj na razvoj djece. Podatak koji zabrinjava jest i taj da 14.7% ispitanika i dalje smatra kako nije nužno da sva djeca imaju pravo na vrtić. Broj mjesta u vrtićima već godinama je tema o kojoj se puno i često priča, no i dalje šira javnost nije svjesna važnosti ravnopravnog, pravičnog i jednakog uključivanja u prvu stepenicu obrazovanja. U vrijeme izdavanja ove publikacije, provodi se druga faza istraživanja, na podjednakom broju i strukturi ispitanika, kako bismo utvrdili u kojoj mjeri je naše djelovanje utjecalo na promjenu percepcije šire javnosti. Preliminarni rezultati pokazuju poboljšanja, a do kraja projekta imat ćemo i cjelokupnu sliku koja će biti i objavljena na mrežnim stranicama Udruge SIDRO.

5. Javna kampanja u projektu

Sve aktivnosti tijekom provedbe projekta pratila je snažna javna i medijska kampanja. Mrežna stranica udruge, kao i profili organizacije na društvenim mrežama Facebook i Instagram, kontinuirano ostvaruju iznimno veliku praćenost. Samo Facebook stranica Udruge SIDRO redovito ima doseg od gotovo dva milijuna pregleda, dok Instagram profil i Facebook grupa također dostižu nekoliko stotina tisuća pregleda.

Pažljivo osmišljenim sadržajima informirali smo i podizali svijest građana, kako onih izvan stručnog RPOO svijeta, tako i naše kolegice i kolege odgojitelje, pedagoge, psihologe, edukacijske rehabilitatore, logopede, ravnatelje, tajnike vrtića, sindikalne predstavnike... Naše kampanje, osmišljene tematski i sustavno, pratili su i osnivači dječjih vrtića. Kontinuiranim promišljanjem uspješno smo povećali praćenost i reakcije javnosti upravo putem društvenih mreža, a sadržaji koje smo pripremali, utjecali su na povećanje svijesti o važnosti ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Projekt i aktivnosti pratili su i mediji s kojima redovito surađujemo, na lokalnoj i nacionalnoj razini, što je uvelike doprinijelo informiranju šire javnosti.

6. Izmjene propisa kao rezultat provedenih aktivnosti

Naše prijedloge, u cijelosti ili dijelom, uspješno smo implementirali u nacionalne propise:

- **Pravilnik o odgovarajućoj razini i vrsti obrazovanja odgojno – obrazovnih i ostalih radnika u dječjem vrtiću, ustanovama te drugim pravnim i fizičkim osobama koje provode programe ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja** - izmjena se odnosi na usklađivanje Pravilnika sa Zakonom o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, obvezu završenog četverogodišnjeg srednjoškolskog obrazovanja na radnom mjestu pomoćnog radnika za njegu, skrb i pratnju, zapošljavanje magistara javne uprave na radnom mjestu tajnika i kvalifikacije potrebne za zapošljavanje na tom radnom mjestu
- **Pravilnik o postupku, načinu i uvjetima za napredovanje u struci i stjecanje položajnih zvanja odgojitelja, stručnih suradnika i ravnatelja u dječjem vrtiću** - vodenje programa s roditeljima uvršteno u kriterij predavanja, radionice i edukacije
- **Pravilnik o načinu i polaganju stručnog ispita odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću** - odnosi na sve mentore pripravnika u vrtiću, ravnatelj može imenovati za mentora odgojitelja ili stručnog suradnika istog ili višeeg stupnja stručne spreme od pripravnika s najmanje pet godina radnog iskustva u dječjem vrtiću i s položenim stručnim ispitom. Važna izmjena je i jasna definicija tko plaća troškove polaganja stručnog ispita., troškovi za prvo polaganje stručnoga ispita podmiruju se iz sredstava dječjega vrtića koji je pripravnika prijavio za polaganje stručnoga ispita.
- **Nacionalni kurikulum predškole** - snažnom reakcijom neformalne radne skupine okupljene na platformi udruge SIDRO i sastavljene od istaknutih znanstvenika i stručnjaka, zaustavili smo donošenje ovog štetnog prijedloga. Izvješće objavljeno na 1068 stranica jasan je pokušaj opravdanja nestručnih i neprihvatljivih stavova službene radne skupine Ministarstva. Naš je pritisak doveo do javne izjave Ministra obrazovanja kako će se ovaj akt staviti na snagu "kada se steknu svi kapaciteti za uključivanje sve djece u Hrvatskoj"

Uspješno smo sudjelovali i u više savjetovanja pri izradi **lokalnih akata** (Pravilnika o radu predškolskih ustanova i Pravilnika o opisima u vrtić - Grad Zagreb, Rijeka, Kastav, Ilok, Pula, općina Ivankovo, Marija Bistrica, Rugvica...). Prije izmjena, akti nisu imali jasne i transparentne odrednice, te smo zajedno s osnivačima ugradili odredbe primjerice o formiranju i sastavu Povjerenstva za upise, uskladili ih s odredbama Zakona (obveza upisati svu djecu koja su do 1. travnja tekuće godine napunila 4 godine života), uključili ranije izostavljenu djecu s kroničnim i rijetkim bolestima, izbacili uvjet da oba roditelja djeteta imaju prebivalište na području JLS, što se protivi odredbama Zakona, koje se odnose na adresu djeteta, ne i roditelja, dodane su odredbe da se prihvaća i potvrda o prebivalištu i potvrda o boravištu, s fokusom na dijete, a u cilju jednakosti djece čiji jedan roditelj radi izvan mjesta prebivališta ili je strani državljanin, spriječili ispisivanje djece iz vrtića svake godine i ponavljanje upisa...

7. Zahvala suradnicima

Ovaj uspješan projekt bilo bi nemoguće provesti bez djelovanja projektnog tima Udruge SIDRO i brojnih istaknutih znanstvenika, praktičara, stručnjaka praktičara, kao i predstavnika raznih institucija i ustanova. Velika zahvala svim izlagačima i sudionicima foruma i okruglih stolova, redom sudjelovanja:

doc.dr.sc. Adrijana Višnjic, Učiteljski fakultet u Zagrebu, doc.dr.sc. Tihana Kokanović, Luka Juroš, pročelnik Ureda za obrazovanje, sport i mlade Grada Zagreba, Martina Krnić, savjetnica pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, Natalija Stanković, Mreža udruga za dječja prava, izv. prof. dr. sc. Darko Lončarić, dekan Učiteljskog fakulteta u Rijeci, doc.dr.sc. Danijela Blanuša Trošelj, Fakultet odgojnih i obrazovnih znanosti u Puli, Mirjana Duras Komparić, mag.paed., ravnateljica DV Medulin, Aleksandra Fabrio, profesorica pedagogije i psihologije, stručna suradnica pedagoginja, DV "Čavlić", Čavle, Ana Albreht, savjetnica pravobraniteljice za djecu, Ingrid Čavić, mag.praesc.educ., dopredsjednica Sindikata obrazovanja, medija i kulture, Sanela Mihajl, pomoćnica pročelnika društvenih djelatnosti pri Gradu Osijeku, doc. dr.sc. Ida Somolanji Tokić, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku, Mirjana Kulić, ravnateljica dječjeg vrtića Vukovar 1, prof.dr.sc. Ivana Visković, Filozofski fakultet u Splitu, Mario Negotić, pročelnik Upravnog odjela za društvene djelatnosti Grada Splita, dr.sc. Toni Maglića, socijalni pedagog i profesor na Filozofskom fakultetu u Splitu, prof.dr.sc. Ina Reić Ercegovac, dekanica FF Split, prof. Branimir Mendeš, prof.dr.sc. Jasna Krstović, savjetnica rektorice Sveučilišta u Rijeci i predsjednica Kluba Academicus, prof.dr.sc. Emina Berbić Kolar, dekanica FOOZOS, Lidija Pongrac, savjetnica Pravobranitelja za osobe s invaliditetom, Dijana Kesonja, zamjenica pučke pravobraniteljice, prof. dr. sc. Marina Divković, prodekanica Fakulteta odgojnih i obrazovnih znanosti u Puli, Martina Čustović, viša savjetnica za RPOO, Agencija za odgoj i obrazovanje, Martina Glasnović, voditeljica Odjela za predškolski odgoj Grada Zagreba, Lidija Milković, ravnateljica dječjeg vrtića Jabuka iz Zagreba, Iva Sliško, ravnateljica dječjeg vrtića Kolibri, Božica Žilić, predsjednica Sindikata obrazovanja, medija i kulture, Iskra Vostrel Prpić, predsjednica SRPOOH-a, Iva Ivšić, stručna savjetnica, SOMK, Sandra Krpan, zamjenica gradonačelnika Grada Rijeke, Jasna Crnčić, mag. praesc. educ., ravnateljica Dječjeg vrtića More, Rijeka, Vlatka Miletić, mag.praesc.educ i Iris Pinzovski, mag.paed., Danijela Žagar dipl.iur., savjetnica Pravobraniteljice za djecu, Sanja Minić, viši predavač na Učiteljskom fakultetu u Rijeci.

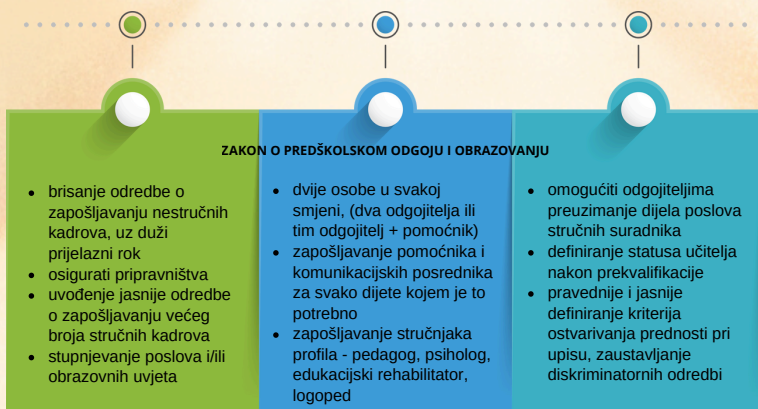
Projektni tim Udruge SIDRO, koji se uspješno nosio sa svim izazovima i zahtjevima ovoga projekta, spremno reagirao na sve rizike, prilagođavao se potrebama s terena, i ponajprije jako puno učio, činili su:

voditeljica projekta Katarina Turković Gulin, organizatorica događanja Josipa Ljubanović, koordinatorica aktivnosti u Osijeku Jelena Draksler, koordinatorica aktivnosti u Rijeci Martina Linić, koordinatorica aktivnosti u Zagrebu Tina Bebić, koordinator aktivnosti u Splitu Bojan Pilipović, voditeljica javne kampanje Sara Vukelić, voditeljica istraživačkih aktivnosti Ana Donada, administratorica projekta Marija Dominko

8. ZAKLJUČAK I PREPORUKE

Sustav Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj ima dobre temelje – kvalitetan kurikulum, dobre pedagoške standarde i iznimno visoko stručno osposobljen kadar – izazov ostaje implementacija propisa i politika koje će osigurati ravnomjernu dostupnost i održivu kvalitetu predškolskog obrazovanja.

Zakonodavni okvir - što treba mijenjati?

Kapaciteti, jačanje struke, ulaganja i podrška države - tko, što, kada?

TKO?

Strukovne udruge, akademska zajednica, sindikati, fakulteti, Ministarstvo, osnivači vrtića, Vlada RH

ŠTO?

- » profesionalizacija struke i poboljšanje statusa odgojitelja kroz bolje uvjete rada, uvažavanje i priznanje kompetencija
- » osigurati sustavni dijalog udružene struke, sindikata i donositelja odluka
- » razvoj dugoročne strategije koja će osigurati stabilnost i održivost sustava, vratiti atraktivnost zanimanja i uvažavanje profesije
- » stvarna i učinkovita briga o mentalnom i fizičkom zdravlju odgojitelja, ne samo "na papiru"
- » zaustavljanje školifikacije sustava ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja - kvalitetan i na znanstvenim činjenicama utemeljen nacionalni kurikulum ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja te kurikulum predškole
- » podrška obiteljima i roditeljstvu u cijelosti, posebno ističući obitelji u socijalnom riziku i riziku od siromaštva

KADA?

BEZ ODGODE

TKO?

Ministarstvo, Vlada RH, visoka učilišta, donositelji odluka na lokalnoj razini

ŠTO?

- » osigurati snažnije i pravednije uključivanje države u financiranje dječjih vrtića, kroz Uredbu i Odluku Vlade RH dodijeliti JLS-ovima sredstva za plaće
- » osigurati dostatna sredstava za upošljavanje zamjena i podrške djeci s teškoćama u razvoju
- » rješavanje problema prekvalifikacija, definiranje statusa učitelja s prekvalifikacijom, definiranje jasnih standarda zanimanja te osiguranje jedinstvene i transparentne politike obrazovanja odgojitelja
- » stručnjake koji uz akademske uvjete imaju i iskustva u sustavu RPOO kao odgojitelji i izvrsni praktičari uključiti da budu predavači budućim odgojiteljima, uz uvođenje značajno više prakse na studijima
- » ukinuti diskriminatorne kriterije upisa u vrtić (jednakost marginaliziranih skupina, romske djece u sustavu obrazovanja, djece s teškoćama u razvoju i zdravstvenim teškoćama, djece čiji je jedan roditelj stranac, djece obzirom na mjesto rođenja...)
- » izmjenama propisa omogućiti preuzimanje dijela poslova stručnih suradnika i definirati to kroz jasan zakonodavni okvir

KADA?

UNUTAR 1 GODINE

IMPRESSUM

Završna konferencija projekta

Obrazovanje - pravo, a ne dar!

Zagreb, svibanj 2025.

IZDAVAČ:
UDRUGA SIDRO
Kastav, Tometići 10c

Urednici:
Katarina Turković Gulin
Josipa Ljubanović
Martina Linić

Ilustracije:
Katarina Turković Gulin

Dizajn:
Katarina Turković Gulin

Tisak:
ACT PRINTLAB d.o.o.
Dr. Ivana Novaka 38, 40000 Čakovec

Naklada:
100 primjeraka

Zahvaljujemo svim sudionicima, suradnicima i partnerima na podršci u realizaciji projekta "OBRAZOVANJE - PRAVO, A NE DAR"

Sufinancira
Europska unija

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

AKO STABLO IMA SNAŽAN KORIJEN,
NE TREBA SE BOJATI VJETRA...

KINESKA POSLOVICA

*Ako želimo razvijati i osnažiti korijen profesionalizma
odgojitelja, stručnih suradnika u vrtićima, jačati
roditeljske kompetencije, podržimo rad onih
se snažno zalažu za bolje vrtiće.*

SKENIRAJ ZA PODRŠKU UDRUZI SIDRO

KONTAKTIRAJTE
NAS NA POVEZNICI

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Sva prava pridržana. Sadržaj materijala isključiva je odgovornost udruge SIDRO i ne odražava stajalište Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.

svibanj 2025.

Sufinancira
Europska unija

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

